

วารสารอิเล็กทรอนิกส์
ทางการศึกษา

ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์
THE PRIORITY NEEDS OF ACADEMIC ADMINISTRATION FOR SAIPANYA SCHOOL UNDER THE
ROYAL PATRONAGE OF HER MAJESTY THE QUEEN

นางสาวอารีรัตน์ ศรีชมภู *

Areerat Srichompoo

ดร.วลัยพร ศิริภิรมย์ **

Walaiporn Siripiom, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา วัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ 2) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ประชากรผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมจำนวน 8 คน ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมจำนวน 48 คน และกรรมการสถานศึกษา จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาคิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{Modified})

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ส่วนสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยที่พึงประสงค์สูงที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และด้านการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 2) ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา และด้านที่มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุดคือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

* นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: faradewww@hotmail.com

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

E-mail Address: Walaiporn52@yahoo.com

ISSN1905-4491

Abstract

This research was conducted using a descriptive research method. The objectives of this research were 1) to study the actual state and the desirable state of in-school supervision at Saipanya School and 2) to study the priority needs of academic administration for Saipanya School. The research informants consisted of a school director, a vice director of academic affairs, 8 heads of department, 48 teachers and 5 basic education committees, for a total of 63 informants. The research instrument used in this study was a 5-level rating scaled questionnaire, and 100% of questionnaires were returned. The data was analyzed by frequency distribution, percentage, mean, standard deviation, and PNI Modified.

The findings indicate that 1) The actual state of in-school academic administration of Saipanya School in terms of the overall quality as well as in terms of most characteristics were practiced at a high level. Considering each characteristic, it was found that the highest mean score is curriculum development. The desirable state of in-school academic administration of Saipanya School in terms of the overall quality and each characteristic was practiced at the highest level. Considering each characteristic, it was found that the highest mean score is instructional management and measurement and evaluation. 2) The priority needs of in-school academic administration of Saipanya School found that the highest index was Research for Education Quality Development, followed by developing the application of educational media and technology, and educational supervision.

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ/ การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

KEYWORDS: THE PRIORITY NEEDS TO ACADEMIC ADMINISTRATION/ ACADEMIC ADMINISTRATION

บทนำ

งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษาซึ่งอาจเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อมก็อยู่ที่ลักษณะของงาน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2545) ครูถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะนำพานักเรียนส่งให้ถึงฝั่งได้ หากครูมีความพึงพอใจในการทำงานได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนอย่างจริงจัง การบริหารงานวิชาการก็จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ เพราะงานวิชาการถือเป็นงานหลักของการบริหารการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ

การบริหารงานวิชาการในยุคปฏิรูปการศึกษา โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการได้นั้น ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการทั้งด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนซึ่งมีความหมายว่า ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องรู้และเข้าใจกรอบแนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระบวนการจัดทำหลักสูตรเป็นอย่างดีจนสามารถนำไปดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางและในขณะเดียวกันก็สามารถตอบสนองความต้องการ ความสนใจและศักยภาพผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่นรวมทั้งสามารถนำหลักสูตร

ไปสู่การปฏิบัติอย่างมีคุณภาพด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการเรียนรู้ที่เหมาะสมและการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอเหมาะสม (ปัญญา แก้วกียูร, 2545)

จากการศึกษาผลการรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 โดยมีโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 จำนวน 26 โรงเรียน พบว่า โรงเรียนที่ได้เข้ารับการประเมินและผลการประเมินในตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอยู่ในระดับคุณภาพ ดีมาก ได้แก่ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย และโรงเรียนสตรีวิทยา เป็นต้น ซึ่งโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ เป็นโรงเรียนหญิงล้วนที่ขนาดใหญ่ อยู่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดี โดยดูได้จากผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามจาก สมศ. เมื่อวันที่ 15, 18 ถึง 19 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556 โดยผลการประเมินใน ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ผลที่ได้คือ จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คะแนนที่ได้ 13.43 อยู่ในระดับคุณภาพ ดี และได้รับข้อเสนอแนะจากการประเมินภายนอกรอบสาม ว่า สถานศึกษามีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ดีแล้ว แต่ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศโดยศึกษาและวิเคราะห์แนวทางข้อสอบ O-NET เตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจให้ครอบคลุมในเนื้อหาการเรียนการสอนตามหลักสูตร

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสนใจ ด้านแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ให้มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนของประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์
2. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมจำนวน 8 คน ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมจำนวน 48 คน และกรรมการสถานศึกษา 5 คน รวมจำนวน 63 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยยึดขอบข่ายและภารกิจงานวิชาการ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2527) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545) กมล ภู่งประเสริฐ (2547) นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2546) กระทรวงศึกษาธิการ (2550) รุ่งชัดดาพร เวระชาติ (2550) ที่ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ทั้งหมด 7 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 3) การวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา 4) การนิเทศการศึกษา 5) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 6) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา และ 7) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

2. สร้างแบบสอบถามโดยกำหนดประเด็นให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดของการวิจัย และจัดทำตารางวิเคราะห์แบบสอบถาม จากนั้นนำ แบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องในการใช้ภาษา แล้วปรับแก้ไขจนได้เครื่องมือที่มีความสมบูรณ์ถูกต้องตามกรอบการวิจัย

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรง ความถูกต้องของเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับและวัตถุประสงค์ (IOC: index of item-objective congruence) จากผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC รายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าอยู่ในช่วง 0.00 – 1.00 ซึ่งจำแนกตามค่าคะแนน ได้ดังนี้ ค่า IOC = 0.33 จำนวน 1 ข้อ ค่า IOC = 0.67 จำนวน 6 ข้อและค่า IOC = 1.00 จำนวน 40 ข้อ ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดเกณฑ์ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นผ่านเกณฑ์ ดังนั้นมีข้อคำถามใช้ได้จำนวน 47 ข้อ และใช้ไม่ได้จำนวน 1 ข้อ

4. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบแล้ว นำมาปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาและจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการส่งและเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยส่งแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 63 ฉบับ ได้แบบสอบถามที่ครบถ้วนสมบูรณ์กลับคืนมาทั้งสิ้น 63 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมดเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยใช้สถิติบรรยาย ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ (Frequency Distribution) และหาร้อยละ (Percentage) นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

2. วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ โดยนำมาหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

3. จัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ โดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNIModified) ที่ได้ปรับปรุงจาก Priority Needs Index (PNI) (นงลักษณ์ วิรัชชัย และ สุวิมล ว่องวาณิช, อ้างถึงใน สุวิมล ว่องวาณิช, 2548) นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีอายุ 51 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์ทางวิชาชีพต่ำกว่า 6 ปี

2. สภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ และลำดับความต้องการจำเป็น

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และด้านการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

ในการพิจารณาภาพรวมสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา และด้านการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ภาพรวม พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา เป็นด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาเป็นด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ โรงเรียนมี

การจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องในชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย โอกาส อุปสรรค (SWOT) และข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องในชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมาคือ โรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์ จุดเด่น จุดด้อย โอกาส อุปสรรค (SWOT) และข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการงานพัฒนาหลักสูตรเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับ ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ โรงเรียนมีการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายสามารถประยุกต์ใช้และบูรณาการเข้ากับรายวิชาอื่นๆได้ และโรงเรียนมีการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูจัดทำและพัฒนาแผนการสอนตามสาระการเรียนรู้ และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม และสื่อการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับศักยภาพและความสนใจของผู้เรียน

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุด คือ โรงเรียนมีการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูผู้สอนทุกคนจัดทำแผนการวัดผลรายวิชาที่ตนเองสอน และโรงเรียนส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายสามารถประยุกต์ใช้และบูรณาการเข้ากับรายวิชาอื่นๆได้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม และสื่อการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับศักยภาพและความสนใจของผู้เรียน

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือโรงเรียนส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม และสื่อการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับศักยภาพและความสนใจของผู้เรียน รองลงมาคือ โรงเรียนมีการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูผู้สอนทุกคนจัดทำแผนการวัดผลรายวิชาที่ตนเองสอน และโรงเรียนมีการสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ และการสอนเสริมให้กับนักเรียนที่มีผลการเรียนดีให้ดียิ่งขึ้น ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ โรงเรียนสนับสนุนให้ครูมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับศักยภาพและความสนใจของผู้เรียน และโรงเรียนส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายสามารถประยุกต์ใช้และบูรณาการเข้ากับรายวิชาอื่นๆได้ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

2.3 ด้านการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในด้านการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการฝึกอบรมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการออกแบบเครื่องวัดผลและประเมินผลตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และโรงเรียนสนับสนุนให้ครูวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการกำหนดระเบียบ แนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลและประเมินผลที่ชัดเจน ถูกต้อง และมีความเหมาะสม

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในด้านการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดคือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูวัดผล ประเมินผลตามสภาพจริง และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และโรงเรียนมีการฝึกอบรมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการออกแบบเครื่องวัดผลและประเมินผลตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และโรงเรียนส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและได้มาตรฐาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการกำหนดระเบียบ แนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลและประเมินผลที่ชัดเจน ถูกต้อง และมีความเหมาะสม

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในด้านการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ โรงเรียนมีการกำหนดระเบียบ แนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลและประเมินผลที่ชัดเจน ถูกต้อง และมีความเหมาะสม รองลงมาคือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูวัดผล ประเมินผลตามสภาพจริง และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และโรงเรียนส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและได้มาตรฐาน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ โรงเรียนสนับสนุนให้ครูวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและได้มาตรฐาน และโรงเรียนมีการฝึกอบรมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการออกแบบเครื่องวัดผลและประเมินผลตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

2.4 ด้านการนิเทศการศึกษา

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในด้านการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ โรงเรียนสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโรงเรียนจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนอย่างเป็นกัลยาณมิตร ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างเครือข่ายการนิเทศการศึกษาทั้งภายในและภายนอก

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในด้านการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดคือ โรงเรียนสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโรงเรียนจัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนอย่างเป็นกัลยาณมิตร

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ได้แก่ โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา และมีการกำหนดภาระงานอย่างชัดเจน รองลงมาคือ โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างเครือข่ายการนิเทศการศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โรงเรียนกำหนดวิธีการและระยะเวลาการนิเทศการเรียนการสอนอย่างชัดเจน และโรงเรียนมีการแจ้งผลการนิเทศการเรียนการสอนให้ครูทราบผลการประเมินอยู่เสมอ เพื่อให้ครูนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ โรงเรียนสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญาในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และโรงเรียนส่งเสริมให้ครูพัฒนาการเรียนการสอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานวิจัยในชั้นเรียนทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญาในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดคือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนางานวิจัยเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนกับต่างโรงเรียน และหน่วยงานอื่น ๆ

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญาในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ได้แก่

โรงเรียนส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานวิจัยในชั้นเรียนทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน รองลงมาคือ โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนกับต่างโรงเรียน และหน่วยงานอื่นๆ และโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนางานวิจัยเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

2.6 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และโรงเรียนส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการกำกับติดตาม ประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดเช่นกันคือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และโรงเรียนส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดเช่นกันคือ โรงเรียนมีการกำกับติดตาม ประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ได้แก่ โรงเรียนสนับสนุนให้มีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ รองลงมาคือ โรงเรียนมีการกำกับติดตาม ประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างชัดเจน ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน

2.7 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อบริการประเมินจากภายนอก และโรงเรียนจัดให้มีการประเมินตนเอง และจัดทำรายงานการประเมินตนเองทุกปี (SAR) เพื่อเสนอต่อต้นสังกัด ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดคือ โรงเรียนดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาตามที่ได้กำหนดไว้

ในการพิจารณาภาพรวม พบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ โรงเรียนจัดให้มีการประเมินตนเอง และจัดทำรายงานการประเมินตนเองทุกปี (SAR) เพื่อเสนอต่อต้นสังกัด และโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมินจากภายนอก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ต่ำที่สุดเช่นกันคือ โรงเรียนนำผลการประเมินสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาไปใช้ในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดได้แก่ โรงเรียนดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาตามที่ได้กำหนดไว้ รองลงมาคือ โรงเรียนมีการจัดทำแผนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง โรงเรียนมีการประชุมชี้แจงบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดแนวทาง และเป้าหมายการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และโรงเรียนนำผลการประเมินสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาไปใช้ในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และโรงเรียนจัดให้มีการประเมินตนเอง และจัดทำรายงานการประเมินตนเองทุกปี (SAR) เพื่อเสนอต่อต้นสังกัด ตามลำดับ ส่วนข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อรองรับการประเมินจากภายนอก

อภิปรายผล

การวิจัยในครั้งนี้ได้ค้นพบเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ และลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ซึ่งผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากผู้บริหารได้ให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2550) สอดคล้องกับ การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม เมื่อวันที่ 15, 18 ถึง 19 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556 โดยผลการประเมินใน ตัวบ่งชี้ที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อยู่ในระดับคุณภาพดี และได้รับข้อเสนอแนะว่า สถานศึกษามีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนได้ดีแล้ว แต่ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนาเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเฉพาะกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และภาษาต่างประเทศโดยศึกษาและวิเคราะห์แนวทางข้อสอบ O-NET เตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจให้ครอบคลุมในเนื้อหาการเรียนการสอนตามหลักสูตร

ส่วนภาพรวมของสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องมางานวิชาการมีความสำคัญมากที่สุด ถือว่าเป็นภารกิจหลักของการบริหารในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้ให้ความหมายไว้ว่า งานวิชาการเป็นงานหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ให้สถานศึกษาดำเนินการโดยอิสระคล่องตัว สอดคล้องกับ

ความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร และการจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัย เกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ

เมื่อพิจารณาถึงความต้องการจำเป็นในภาพรวม พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุด คือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานวิจัย อาจเนื่องมาจากผู้บริหารยังไม่มีโอกาสให้ครูได้เผยแพร่ผลงานวิจัยในชั้นเรียนอย่างแพร่หลายเท่าที่ควร หากผู้บริหารได้เปิดโอกาสให้ครูได้เผยแพร่งานวิจัยในชั้นเรียน สร้างความเข้าใจและค่านิยมอันดีแก่ครูผู้สอนในการเผยแพร่งานวิจัยในชั้นเรียน มีการจัดประกวดหรือให้รางวัลจากงานวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมชาย คำปลิว (2549) พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูนำเสนอผลงานวิจัยต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนางานด้านการสอน

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยเป็นรายด้าน อภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จึงสามารถจัดทำมาตรฐานและสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุด คือ โรงเรียนมีการจัดทำมาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จะต้องมีการศึกษาจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรแกนกลางที่เกี่ยวข้องทั้งหมดก่อน และนำเนื้อหาจากหลักสูตรเหล่านั้นมาดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552)

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ โรงเรียนมีการเปิดโอกาสให้ครู ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องในชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2552) กล่าวไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการหรือขั้นตอนของการตัดสินใจทางเลือกทางการเรียนให้เหมาะสม เพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงทางการเรียนการสอนไปในทางที่ดีขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียน และสถานศึกษาโดยผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

2. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันของด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม และสื่อการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับศักยภาพและความสนใจของผู้เรียน ทั้งนี้อาจ

เนื่องจากโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ เป็นโรงเรียนเก่าแก่และมีบางจุดที่มีสภาพแวดล้อมที่ทรุดโทรมไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดมีอยู่ 2 ข้อ คือ โรงเรียนมีการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูผู้สอนทุกคนจัดทำแผนการวัดผลรายวิชาที่ตนเองสอน และโรงเรียนส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายสามารถประยุกต์ใช้และบูรณาการเข้ากับรายวิชาอื่น ๆ ได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากหากครูผู้สอนได้มีการจัดทำแผนการวัดผลรายวิชาทุกคน จะส่งผลให้ง่ายต่อการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย สามารถนำไปบูรณาการเข้ากับรายวิชาอื่น ๆ ได้ ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการสอนยิ่งขึ้น

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม และสื่อการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับศักยภาพและความสนใจของผู้เรียน แสดงให้เห็นว่าบรรยากาศ สภาพแวดล้อม และสื่อการเรียนรู้สำคัญต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมณฑา วิญญูโสภิต (2547) พบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสหาความรู้อย่างต่อเนื่องและต้องเห็นคุณค่าของการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา แหล่งเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง และต้องส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและท้องถิ่นให้มากขึ้น และเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน และการเรียนรู้ในเรื่องที่นักเรียนสนใจ

3. ด้านการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันของด้านการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันสูงที่สุดคือ โรงเรียนมีการฝึกอบรมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการออกแบบเครื่องมือวัดผลและประเมินผลตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากทางโรงเรียนได้ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการอย่างเคร่งครัด ซึ่งการออกแบบเครื่องมือวัดผลและประเมินผลเป็นอย่างดีจะช่วยให้การวัดผลและประเมินผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ เชิดศักดิ์ ไชวาสินธุ์ (2521) ได้กล่าวว่า การวัดผลและประเมินผลทางการศึกษา เป็นกระบวนการที่มีระเบียบแบบแผน เพื่อให้ได้มาซึ่งตัวเลขหรือสัญลักษณ์ที่แสดงถึงปริมาณ หรือคุณภาพของคุณลักษณะที่วัดได้ เพื่อจะได้นำผลของการวัดมาเป็นข้อมูลในการประเมินผลได้อย่างถูกต้อง

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของด้านการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุด คือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูวัดผล ประเมินผลตามสภาพจริง และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการวัด ประเมินผลเป็นกระบวนการที่สำคัญ มีความจำเป็นต้องมีการกำหนดเกณฑ์ที่ชัดเจน เพื่อที่จะสามารถแสดงให้เห็นถึงผลสำเร็จของผู้เรียน อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของการบริหารโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมชาย คำปลิว (2549) พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการจัดเตรียมการวัดผล และประเมินผลตามสภาพจริง และผู้บริหารให้คำปรึกษากับครูเกี่ยวกับการวัดผล และประเมินผลตามแนวทาง

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของด้านการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ โรงเรียนมีการกำหนดระเบียบ แนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลและประเมินผลที่ชัดเจน ถูกต้อง และมีความเหมาะสม แสดงให้เห็นว่า กระบวนการวัดผล และประเมินผลการเรียน เป็นกระบวนการ

ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ซึ่งจะสามารถทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนได้ จึงควรมีการกำหนดแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลและประเมินผลที่ชัดเจน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

4. ด้านการนิเทศการศึกษา สภาพปัจจุบันของด้านการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างเครือข่ายการนิเทศการศึกษาทั้งภายในและภายนอกประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกระบวนการนิเทศของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ในปัจจุบันยังขาดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการนิเทศศึกษากับภายในและภายนอกโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Sergiovanni, Thomas J., and Robert J. Starett (1998) ที่กล่าวว่า ในการนิเทศนั้นผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศ รวมทั้งผู้บริหารโรงเรียนควรให้ความสำคัญต่อการพยายามส่งเสริมบรรยากาศที่ดี คือ บรรยากาศแบบเปิด ประกอบด้วยการยอมรับนับถือกันระหว่างบุคลากรในโรงเรียนและได้รับการสนับสนุน ส่งเสริมจากผู้บริหาร ซึ่งเอื้อต่อการนิเทศที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรยากาศภายในโรงเรียนจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของการนิเทศการสอนหรือการนิเทศภายในโรงเรียน

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของด้านการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุดคือ โรงเรียนสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการศึกษาในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องอาศัยการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2545) การนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงในสังคม รวมทั้งมุ่งส่งเสริมพัฒนาครู ให้ครูแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา และมีการกำหนดภาระงานอย่างชัดเจน แสดงให้เห็นว่า ควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา และมีการกำหนดภาระงานอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (2540) ที่กล่าวว่า การวางแผนนิเทศภายในโรงเรียน คือการเตรียมการสำหรับปฏิบัติการ ทำให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบระเบียบแบบแผน ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการนิเทศภายในโรงเรียน โดยจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหาร และผู้นิเทศ ซึ่งโรงเรียนต้องจัดสรรบุคลากรมาเป็นคณะกรรมการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อบริหารงานให้รับผิดชอบ ทั้งนี้ผู้บริหารต้องรับรู้และให้ความเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานของคณะกรรมการทุกคน จึงทำให้การนิเทศภายในโรงเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันของด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานวิจัยในชั้นเรียนทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารยังไม่ได้จัดให้มีเวลาในการเผยแพร่งานวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน ดังที่ กานดา พูนลาภทวี และวรรณดี แสงประทีปทอง (2546) ได้กล่าวไว้ว่า แนวทางการส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูให้ประสบผลสำเร็จ ได้แก่ การสร้างความตระหนักให้ครูเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในชั้นเรียน เช่น การจัดอบรม หรือการศึกษาค้นคว้าด้วย

ตนเอง การร่วมมือกันทำวิจัย สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือครูนิเทศ ติดตามผลการวิจัย ตลอดจนเผยแพร่ผลงานในการประชุมทางวิชาการจะเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูอย่างต่อเนื่อง

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุดคือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน เนื่องมาจากกระบวนการวิจัยเป็นกระบวนการค้นหาปัญหา ทดลอง เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสำนักการศึกษา (2551) ได้ให้ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนว่า การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้จะเน้นไปที่การวิจัยปฏิบัติการ มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ การนำผลการวิจัยไปสู่การปรับปรุงแก้ไขให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากที่สุด บรรลุเป้าหมายหลักสูตรที่สุด

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาพบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานวิจัยในชั้นเรียนทั้งภายในโรงเรียน และภายนอกโรงเรียน แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชณี ชุณหพราน (2554) ซึ่งได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสภวิทยาเขตเซกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา หนองคาย เขต 21 พบว่า ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเผยแพร่ผลงานวิจัยให้แก่บุคลากร องค์กรหรือหน่วยงานอื่น

6. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันของด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการกำกับติดตาม ประเมินผล การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ยังขาดกระบวนการติดตามประเมินผลการใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งหากโรงเรียนมีการกำกับติดตามการใช้สื่อและเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องจะเป็นผลให้สามารถพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงสุด คือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสื่อและเทคโนโลยีสำคัญต่อการเรียนการสอนในปัจจุบัน ถือเป็นเครื่องมือที่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ยิ่งขึ้น และเป็นการกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อการศึกษาพบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ โรงเรียนสนับสนุนให้มีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ แสดงให้เห็นว่า การที่ครูจะสามารถพัฒนาการเรียนการสอนได้ดียิ่งขึ้นหากมีการใช้สื่ออย่างเหมาะสมและพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธวัชพร จันทรแสง (2551) พบว่า เพื่อให้ครูสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญาได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารและครูมีความเห็นด้วยอยู่ในระดับมากว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกสร้างหรือปฏิบัติสิ่งที่ตนเองทำหรือสนใจ มีความหลากหลายของรูปแบบและวิธีการในการสร้างงาน มีความหลากหลายของทักษะ คือเหมาะสมกับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันหลายระดับ และมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงานโครงการอย่างเหมาะสมต่อเนื่องอยู่ในระดับมาก

7. **ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา** พบว่า สภาพปัจจุบันของด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันต่ำที่สุด คือ โรงเรียนดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาตามที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ยังขาดการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงที่สุด คือ โรงเรียนจัดให้มีการประเมินตนเอง และจัดทำรายงานการประเมินตนเองทุกปี (SAR) เพื่อเสนอต่อต้นสังกัด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากจัดทำรายงานการประเมินตนเองทุกปี ถือเป็นส่วนหนึ่งของการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งถือว่ามีความสำคัญ และเป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้เกิดการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นของด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา พบว่า ข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ โรงเรียนดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาตามที่ได้กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาการศึกษาได้นั้นต้องมีการกำหนดแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานทดสอบทางการศึกษา (2544) ที่ระบุว่า การดำเนินงานตามแผนเป็นการบริหารแผนงานโครงการตามที่กำหนดไว้ โดยบุคลากรในโรงเรียนจะได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบตามภาระหน้าที่ในแต่ละโครงการแตกต่างกันไป ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวก รวมทั้งการกำกับติดตามผล เพื่อให้บุคลากรที่รับผิดชอบงานเฉพาะตัว หรืองานเป็นกลุ่มได้ปฏิบัติงานโดยราบรื่น มีประสิทธิภาพ หากมีความจำเป็นต้องมีผู้ช่วยเหลือการนิเทศ แนะนำ เพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จดียิ่งขึ้น ก็เป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องคอยสอดส่องดูแล และพร้อมที่จะให้การสนับสนุนอยู่ตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูได้เผยแพร่งานวิจัยในชั้นเรียนของตนเอง เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน และให้เกิดการพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า การจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา โดยข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ โรงเรียนส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานวิจัยในชั้นเรียนทั้งภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุนให้มีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการสร้างสื่อนวัตกรรมใหม่ ๆ อย่างเพียงพอ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า การจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดคือ โรงเรียนสนับสนุนให้มีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนควรสนับสนุนให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา และมีการกำหนดภาระงานอย่างชัดเจน

ผลการวิจัยพบว่า การจัดลำดับสภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ในด้านการนิเทศการศึกษา โดยข้อที่มีค่าดัชนีความต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษา และมีการกำหนดภาระงานอย่างชัดเจน

1.4 ผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และผู้บริหารโรงเรียน ควรมีนโยบายร่วมกันในการสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลการนิเทศระหว่างโรงเรียนภายในเขตพื้นที่การศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า การจัดลำดับความต้องการจำเป็นของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ โดยข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงรองลงมาคือ ในด้านการนิเทศการศึกษาโรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างเครือข่ายการนิเทศการศึกษาทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวทางที่ส่งผลต่อการประสานความร่วมมือในการทำวิจัยในเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

สืบเนื่องมาจากผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือ สร้างเครือข่ายในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนกับต่างโรงเรียน และหน่วยงานอื่น ๆ

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ที่มีผลการประเมินภายนอกอยู่ในระดับดีมาก เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้กับโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาเดียวกัน ได้นำไปใช้ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการต่อไป

สืบเนื่องมาจากกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ โรงเรียนสายปัญญา ในพระบรมราชินูปถัมภ์เท่านั้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กมล ภูประเสริฐ. (2547). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: เมธีทิปส์.

กานดา พุนลาภทวี และวรรณดี แสงประทีปทอง. (2546). *การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโครงการโรงเรียนปฏิรูปเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน: ตัวอย่างประสบการณ์ที่คัดสรร*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพมหานคร : ศุภสภา.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพมหานคร : ที.เอส.บี.โปรดักส์.

เชิดศักดิ์ ไชยสินธุ์. (2521). *การพัฒนาวัดผล*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- ธัญพร จันทรแสง. (2551). *การประเมินโครงการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญา โรงเรียนบ้านสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2546). *หลักการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: องค์ศิลป์การพิมพ์.
- ปัญญา แก้วกริษฐ์. (2545). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ปฏิบัติจริง และบทบาทหน้าที่ที่คาดหวังด้านวิชาการ ของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์กร*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2545). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพมหานคร.
- มณฑา วิญญูโสภิต. (2547). *การศึกษาพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.*
- รัชนี้ ชูณหปราง. (2554). *การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตเซกา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา หนองคาย เขต 21. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยนครพนม, นครพนม.*
- รุ่งรัชดาพร เวระชาติ. (2550). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สงขลา: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- รุ่งรัชดาพร เวระชาติ. (2552). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สงขลา: นำศิลป์โฆษณา.
- สุมิล ว่องวานิช. (2548). *การประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์.
- สมชาย คำปลิว. (2549). *การศึกษบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา อำเภอราศีไศล จังหวัดศรีสะเกษ*. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการบริหารการศึกษา สาขา ศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยเฉลิมกาญจนา, ศรีสะเกษ.
- สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2540). *เครื่องมือวัดผลและประเมินผลการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: กองวิชาการ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร.
- สำนักการศึกษา. (2551). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานทดสอบทางการศึกษา. (2544). *ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษากรอบการดำเนินงาน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2527) *หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: องค์ศิลป์การพิมพ์.

ภาษาอังกฤษ

Sergiovanni, Thomas J., and Robert J. Starett. (1998). *Supervision: A redefinition*. (6th ed). New York: McGraw-Hill.